

Regeringskansliet,
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Genomförande av vissa straffrättsliga åtaganden för att förhindra och bekämpa terrorism (SOU 2017:22)

Datainspektionen har granskat betänkandet huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

Datainspektionen förstår bakgrunden och syftet med betänkandet väl men vill framhålla följande synpunkter.

Förslagen i betänkandet om utvidgning av straffansvaret innebär att hemlig avlysning av elektronisk kommunikation, hemlig övervakning av elektronisk kommunikation och hemlig kameraövervakning får användas vid förundersökning om terroristbrott i 2 § samt 3 § 6 och 19-22 terroristbrottslagen, rekrytering i 4 § rekryteringslagen, inhämtande och mottagande av utbildning i 5 a § rekryteringslagen, resa i 5 b § rekryteringslagen, och finansiering i 3 § första stycket i 1 och 3 a § finansieringslagen.

Vidare innebär utvidgningen av straffansvaret att hemliga tvångsmedel enligt lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott och lagen (2012:278) om inhämtning av uppgifter om elektronisk kommunikation i de brottsbekämpande myndigheternas underrättelseverksamhet får användas dels vid terroristbrott i 2 § samt 3 § 6 och 19-22 terroristbrottslagen, dels vid grovt brott enligt förslagen till utvidgning av straffansvaret för rekrytering i 4 § och utbildning i 5 a § samt 6 § rekryteringslagen och dels grovt brott enligt förslaget till utvidgning av straffansvar för finansiering i 3 § första stycket 1 och andra stycket

finansieringslagen. Vid nyttjande av sådana tvångsmedel krävs inte att förundersökning har inletts.

De ovan nämnda förslagen i betänkandet kommer således att tillåta en omfattande insamling och bearbetning av mycket känsliga personuppgifter. För att införa möjligheten till sådana intrång i den personliga integriteten krävs att åtgärderna är förenliga med kraven i 2 kap. 6 § andra stycket och 20 – 21 §§ regeringsformen och EU:s dataskyddsregler. För att uppfylla kraven enligt regeringsformen och dataskyddsreglerna i ett konkret lagstiftningsärende krävs det att det intrång som sker i den enskildes integritet är befogat och inte större är nödvändigt. Intrånget ska mötas av integritetshöjande bestämmelser till förmån för den enskilde vars uppgifter behandlas.

Någon sådan utredning och analys som redogör för den proportionalitetsbedömningen som således krävs har dock inte presenterats i betänkandet. Förslagen uppfyller således inte de krav som följer av regeringsformen och dataskyddsdirektivet. Datainspektionen avstyrker därför på förevarande underlag förslagen.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Vilhelm Andersson efter föredragning av juristen Nils Henckel.

Vilhelm Andersson

Nils Henckel